

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
Протокол № 4 від 23.11 2022 р.
Голова Вченої ради, доктор педагогічних наук,
професор

С.М.Ніколаєнко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПРАВО»

фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
КВАЛІФІКАЦІЯ	фаховий молодший бакалавр з права

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Відокремленого структурного підрозділу
«Мукачівський фаховий коледж Національного
університету біоресурсів і природокористування
України»

Протокол № 2 від 25 жовтня 2022 р.
Голова педагогічної ради, директор

Ю.Ю.Садварі

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2023 р.

2022

Передмова

РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» у складі:

ФЕДИК Сергій Євгенович - кандидат юридичних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач юридичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» – **голова проектної групи**

СОСКІДА Сергій Яношович - спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, завідувач відділення правознавства Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» - **член проектної групи**

БУТИРІН Євген Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, викладач юридичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» - **член проектної групи**

ВНЕСЕНО

Цикловою комісією юридичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні Вченої ради Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 4 від 25 лютого 2022 р.)

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО на засіданні педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (протокол № 2 від 25 лютого 2022 р.) як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти за спеціальністю.

Освітня програма (ОП) для підготовки здобувачів вищої освіти початкового

рівня (фаховий молодший бакалавр) за спеціальністю «Право» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

У програмі терміни вживаються в такому значенні:

1) автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв’язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

2) акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

3) атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

4) фаховий молодший бакалавр - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується закладом освіти у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми.

5) бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми, обсяг якої становить 90 кредитів ЄКТС;

6) вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що

за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

7) заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

8) галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

9) дисциплінарні компетентності – деталізовані програмі компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

10) європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти; система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

11) засоби діагностики – документи, що затверджені в установленому порядку, та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента при контрольних заходах;

12) здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

13) змістовий модуль – сукупність умінь, знань, цінностей, які забезпечують реалізацію певної компетентності;

14) знання – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності; знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

15) інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

16) інтегрована оцінка – результат оцінювання конкретизованих завдань різних рівнів з урахуванням коефіцієнта пріоритетності (запланованого рівня сформованості компетентностей);

17) інформаційне забезпечення навчальної дисципліни – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні посібники, хрестоматії, словники, енциклопедії, довідники тощо);

18) кваліфікаційний рівень – структурна одиниця національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня;

19) кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

20) компетентність/компетентності (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

21) комунікація – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

22) кредит європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання; обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

23) курсова робота – індивідуальне завдання, виконання якого спрямовано на організацію технологічного процесу (наприклад, технічну підготовку, забезпечення

функціонування, контроль) та управління ним (планування, облік, аналіз, регулювання);

24) методичне забезпечення навчальної дисципліни – рекомендації до супроводження навчальної діяльності студента за всіма видами навчальних занять, що містить, у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

25) модульний контроль – оцінювання ступеню досягнення студентом запланованого рівня сформованості компетентностей за видами навчальних занять;

26) навчальний елемент – мінімальна навчальна інформація самостійного смислового значення (поняття, явища, відношення, алгоритми);

27) об'єкт діагностики – компетентності, опанування яких забезпечуються навчальною дисципліною;

28) об'єкт діяльності – процеси, явища, технології або (та) матеріальні об'єкти на які спрямована діяльність фахівця (суб'єкта діяльності); незалежно від фізичної природи об'єкт діяльності має певний період (цикл) існування, який передбачає етапи: проектування (розроблення), протягом якого вирішуються питання щодо забезпечення певних його якостей та властивостей; створення (виробництва, впровадження); експлуатації, протягом якої об'єкт використовується за призначенням; відновлення (ремонт, удосконалення), яке пов'язане з відновленням властивостей якості, підвищенням ефективності тощо; утилізації та ліквідації;

29) освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

30) освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані

результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

31) освітня діяльність – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

32) підсумковий контроль – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

33) поточний контроль – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення аудиторного навчального заняття (опитування студентів на лекціях, перевірка та прийом звітів з виконання лабораторних робіт, тестування тощо);

34) програма дисципліни – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, розробляється кафедрою, яка закріплена наказом ректора для викладання дисципліни;

35) результати навчання (Закон України «Про вищу освіту») – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

36) результати навчання (Національна рамка кваліфікацій) – компетентності (знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості), які набуває та/або здатна продемонструвати особа після завершення навчання;

37) рівень сформованості дисциплінарної компетентності – частка правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій від загальної кількості запитань або суттєвих операцій еталону рішень;

38) робоча програма дисципліни – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

39) самостійна робота – діяльність студента з вивчення навчальних елементів та змістових модулів, опанування запланованих компетентностей, виконання

індивідуальних завдань, підготовки до контрольних заходів;

40) спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

41) спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

42) стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

43) стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу й наукової установи;

44) уміння – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем; уміння поділяються на когнітивні (інтелектуальнотворчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів);

45) якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО»

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Відокремлений структурний підрозділ «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з права
Офіційна назва освітньої програми	Право
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Спеціальність – 081 «Право» Освітньо-професійна програма – «Право»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом фахового молодшого бакалавра. 180 кредитів ЄКТС, 3 роки.
Наявність акредитації	Акредитація спеціальності «Правознавство» освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» проведена у 2017 році (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.04.2017 № 658, наказ ДСЯО України від 01.04.2022 № 01-10/34), сертифікат про акредитацію Серія ДС № 001667. Строк дії сертифіката до 1 липня 2027 року.
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», затвердженими Вченою радою НУБіП України. Наявність базової або повної загальної середньої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2023-2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://new.makinfo.org.ua
2 - Мета освітньо-професійної програми	
<p>Формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.</p> <p>Формування знань про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності, принципи, а також природу і зміст правових інститутів базових галузей права; етичні стандарти правничої професії.</p>	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 81 Право Спеціальність 081 Право
Орієнтація освітньої	Освітньо-професійна програма спрямована на оволодіння

програми	основами фундаментальних та практичних знань в галузі права. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в правовій сфері та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в області права. Ключові слова: право як соціальне явище, юридична наука, джерела права, правові цінності, правові принципи, принципи права, основоположні права та свободи людини, правнича діяльність.
Особливості освітньої програми	<p>ОП «Право» поєднує теоретичну і практичну підготовку студентів із застосуванням сучасних освітніх технологій, виконання науково-пошукових завдань.</p> <p>Об'єкти вивчення – теоретичні засади вчення про державу і право, конституційні засади правопорядку, загальні засади адміністративного права і процесу, загальні засади цивільного права і процесу, загальні засади кримінального права і процесу, основи порівняльного правознавства.</p> <p>Цілі навчання – формування здатності застосовувати набуті знання, навички, уміння та розуміння з професійних дисциплін для вирішення типових задач у сфері правозастосування; здобуття базових знань із загальнотеоретичного правознавства та основних галузей права.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області складають гуманітарні, професійні та вибіркові дисципліни загальної та професійної підготовки; базові знання про сутність правових відносин, механізм держави, систему джерел права, галузі публічного і приватного права, правосуддя і правоохоронну діяльність. Методи, методики та технології – збирати та аналізувати інформацію у сфері теорії держави і права, конституційного права, публічного і приватного права; розуміти причини, фактори і напрями розвитку національної правової системи в контексті євроінтеграції; застосовувати здобуті правові знання для вирішення типових правових задач.</p> <p>Інструменти та обладнання – сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в праві.</p>
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу за ДК 003:2010 і може займати первинні посади:
	3340 Лаборант (освіта)
	3423 Інспектор з кадрів
	3423 Організатор з персоналу
	3423 Фахівець з найму робочої сили
	3431 Інспектор з контролю за виконанням доручень
	3431 Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету
	3431 Секретар адміністративний
	3431 Секретар виконкому

	3431	Секретар комітету (організації, підприємства, установи)
	3431	Секретар правління
	3432	Конторський (офісний) службовець (недержавні установи юриспруденції)
	3432	Секретар колегії судової
	3432	Секретар судового засідання
	3432	Секретар суду
	3432	Судовий розпорядник
	3435.1	Організатор діловодства (державні установи)
	3435.2	Організатор діловодства (види економічної діяльності)
	3435.3	Організатор діловодства (система судочинства)
	3436.1	Помічник керівника (директора, начальника і т. ін.) установи виконання покарань
	3436.9	Помічник адвоката
	3436.9	Помічник нотаріуса
	3436.9	Помічник юриста (інші види юриспруденції)
	3439	Секретар центрального органу виконавчої влади
	3439	Фахівець
	3442	Державний податковий інспектор
	3443	Інспектор з виплати пенсій
	3443	Інспектор з призначення пенсій
	3443	Інспектор з соціальної допомоги
	3444	Інспектор з ліцензування
	3450	Фахівець з організації майнової та особистої безпеки
	3452	Фахівці кримінально-виконавчої служби
	4115	Секретар керівника (організації, підприємства, установи)
	4141	Архіваріус
	4143	Кодифікатор
	4144	Діловод
	4144	Паспортист
	5169	Молодший інспектор прикордонної служби
Подальше навчання	Право продовжити навчання на першому рівні вищої освіти для отримання ОС «Бакалавр» зі спеціальності 081 «Право» або інших спеціальностей специфічних категорій.	
5 - Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Кредитно-трансферна система організації навчання. Лекції (мультимедійні та інтерактивні), семінарські заняття, практичні заняття, тренінги, що розвивають лідерські навички та уміння працювати в команді, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, курсові роботи, консультації з викладачами. Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання.	
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Екзамени, заліки проводяться відповідно до вимог «Положення про екзамени та заліки у Відокремленому структурному	

	<p>підрозділі «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України».</p> <p>У Відокремленому структурному підрозділі «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки.</p> <p>Контроль знань та умінь студентів здійснюється у формі поточного, тематичного, періодичного, самоконтролю та підсумкового контролю. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за рейтинговою системою. Поточний контроль включає контроль знань, умінь та навичок студентів на лекціях, семінарських заняттях та під час виконання індивідуальних навчальних завдань, модульних, курсових робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, заліків та атестаційного екзамену.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.</p> <p>ЗК 4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, у тому числі у професійній сфері.</p> <p>ЗК 7. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, оцінка її достовірності, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних.</p> <p>ЗК 8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.</p> <p>ЗК 11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.</p> <p>ЗК 12. Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами.</p>

	<p>ЗК 13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 15. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p>
<p>Фахові компетенції</p>	<p>ФК 1. Здатність аналізувати основні теорії права, структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>ФК 2. Здатність до пізнання історії права та державних інститутів.</p> <p>ФК 3. Вміння визначати стандарти правничої професії.</p> <p>ФК 4. Уміння реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>ФК 5. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.</p> <p>ФК 6. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>ФК 7. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.</p> <p>ФК 9. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>ФК 10. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>ФК 11. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>ФК 12. Здатність і готовність особи аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; застосовувати засоби і технології інтеркультурної взаємодії.</p> <p>ФК 13. Здатність і готовність особи використовувати рідну та іноземні мови у процесі інтерактивного спілкування, дотримуючись фонетичних, лексичних, граматичних, орфоепічних, семантичних, стилістичних норм.</p> <p>ФК 14. Здатність і готовність особи у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії.</p> <p>ФК 15. Здатність і готовність особи дотримуватися та реалізовувати сукупність встановлених державою правових норм, що регулюють відносини з приводу охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.</p> <p>ФК 16. Здатність і готовність особи створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу</p>

	ФК 17. Здатність і готовність особи реалізовувати систему юридичних принципів і норм, які регулюють відносини між державами, а також між іншими учасниками міжнародних відносин у політичній, економічній, культурній та інших галузях.
7 - Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Демонструвати базові, фундаментальні та спеціальні правові знання та розуміння.</p> <p>ПРН 2. Використовувати теорії, принципи, методи та поняття історико-теоретичних, галузевих та спеціальних юридичних наук в навчанні та професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини.</p> <p>ПРН 4. Оцінювати правові джерела, проводити їх доктринальне тлумачення, зовнішнє та внутрішнє рецензування.</p> <p>ПРН 5. Використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України та рекомендації належних правозастосовчих (законодавчих, судових, правоохоронних тощо) практик у галузі юридичної освіти та науки.</p> <p>ПРН 6. Оприлюднювати серед фахівців і нефахівців юридичну інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. У своїй діяльності використовувати державну та іноземну мову на професійному рівні.</p> <p>ПРН 8. Нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах.</p> <p>ПРН 9. Для вирішення професійних завдань використовувати інноваційні підходи.</p> <p>ПРН 10. Навчатись з високим рівнем академічної доброчесності та автономності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу.</p> <p>ПРН 12. Формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації.</p> <p>ПРН 13. Застосовувати загальні вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення.</p> <p>ПРН 14. Здійснювати правову допомогу у захисті прав і законних інтересів громадян.</p> <p>ПРН 15. Складати документи, в яких відображається або посвідчується інформація, що має правове значення.</p> <p>ПРН 16. Ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації.</p> <p>ПРН 17. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на підставі нормативно-правових актів України та етичних стандартів правничої професії.</p> <p>ПРН 18. Удосконалювати методи та форми здійснення юридичної діяльності.</p>
Комунікація	Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію, українською та іноземною мовою. Здатність використання різноманітних методів, зокрема інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях
Автономія і відповідальність	Здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати рішення. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики. Здатність демонструвати розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності та їх застосування

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Навчальний процес за спеціальністю 081 «Право» забезпечують 27 викладачів, 26 із яких працюють на постійній основі. Середній вік викладачів – 42 роки, вища освіта, яка відповідає вказаній галузі знань фахівців.</p> <p>Серед них: 6 кандидатів наук (22,2%), викладачів вищої категорії 16 осіб (59,3 %) в т.ч. старших викладачів – 1 особа (3,7%), викладачів-методистів – 10 осіб (37,1%); викладачів I категорії – 3 особи (11,1%), II категорії – 2 особи (7,4%) спеціалістів – 4 особи (14,8%).</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам. Кабінети і навчальні лабораторії коледжу забезпечено відповідним мультимедійним обладнанням та засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Для забезпечення впровадження новітніх інноваційних технологій в навчальний процес у коледжі обладнано 7 навчально-методичних комплексів (комп'ютерних кабінетів і лабораторій). Загальна кількість навчальних інноваційних засобів (комп'ютерів, ноутбуків, ксерокопіювальних пристроїв, проекторів, сканерів, телевізійних пристроїв і т.п.) понад двісті чотирнадцять одиниць.</p> <p>До послуг студентів та викладачів сучасний актовий зал на 450 посадкових місць, обладнаний пристроями аудіо- та відеозабезпечення, де проводяться збори працівників та студентів, вечори відпочинку, майстер-класи, всеукраїнські і міжнародні конференції, заняття гуртків художньої самодіяльності. В коледжі обладнано новітній конференційний зал із відповідними засобами технічного супроводу.</p> <p>Соціальна інфраструктура коледжу включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт http://new.makinfo.org.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Всі викладачі та студенти мають необмежений доступ до мережі Інтернет.</p> <p>Усі дисципліни, що передбачені навчальним планом, забезпечені відповідними навчально-методичними комплексами, які розроблені на основі типових положень згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України та зберігаються у освітньо-науковому фонді відділення правознавства в упорядкованому як паперовому, так і електронному вигляді (електронними і паперовими носіями користуються як викладачі, так і студенти коледжу).</p> <p>Забезпечення навчальною, художньою, інформаційно-аналітичною та науковою літературою здійснює бібліотека Відокремленому структурному підрозділі «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України». Книжковий фонд становить 52219 шт. примірників навчальної, наукової, художньої та методичної літератури, в тому числі 49 назв періодичних видань.</p>

	Коледж повністю забезпечений необхідним чинним законодавством України та ряду країн світу. Бібліотека має читальний зал на 120 місць, яка обладнана комп'ютерною системою із доступом до мережі Інтернет. До електронного фонду бібліотеки увійшли рекомендовані Міністерство освіти і науки України електронні підручники, навчально-методичні комплекси дисциплін, електронні навчальні посібники та навчально-методичні матеріали, які розроблені викладачами коледжу.
9 -Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Відокремленим структурним підрозділом «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Співпраця з базовим навчальним закладом за програмами проходження студентами практики за кордоном.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

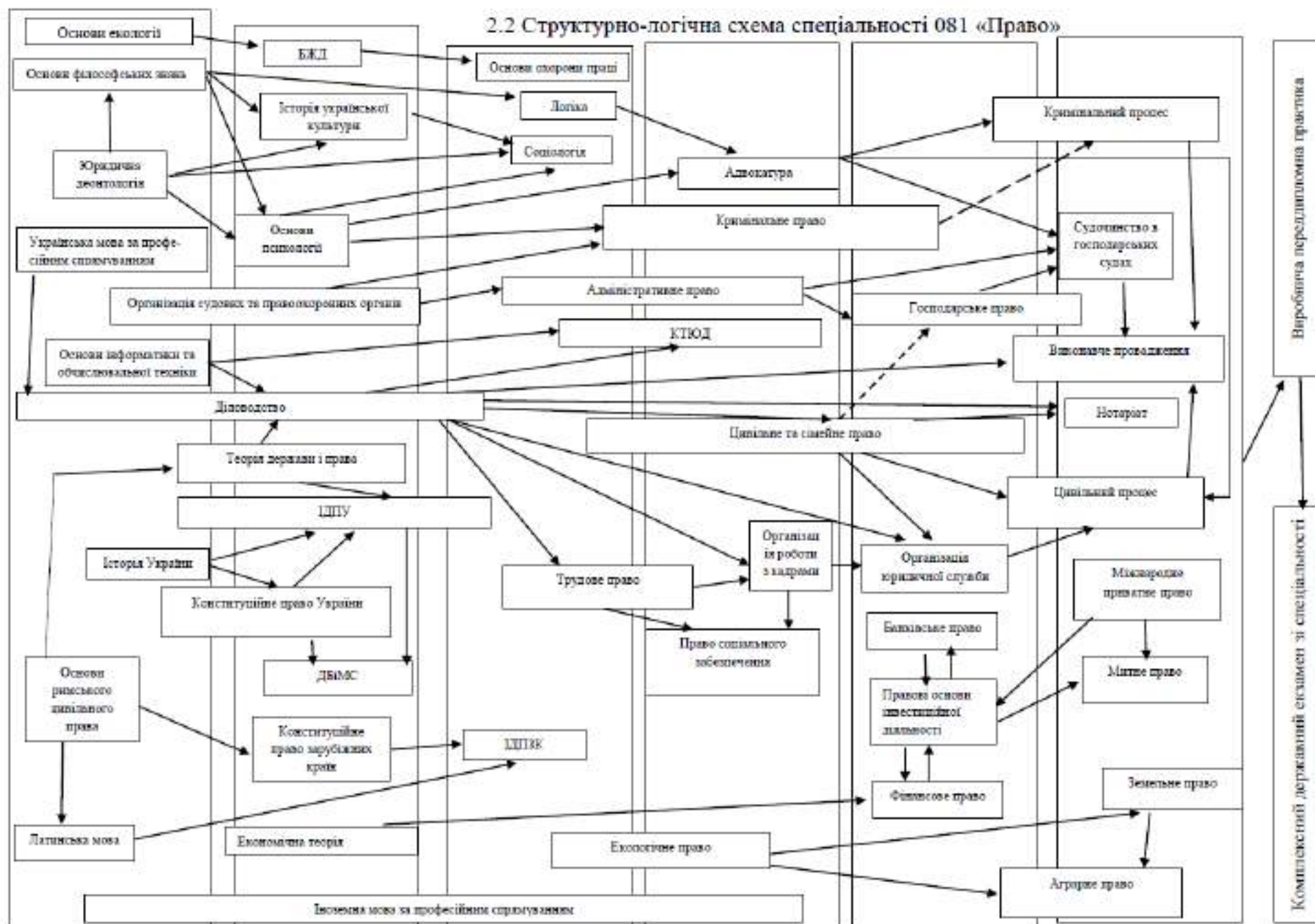
2.1 Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість годин/кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	2,0	екзамен
ОК2.	Економічна теорія	2,0	залік
ОК3.	Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство)	2,0	залік
ОК4.	Соціологія	2,0	залік
ОК5.	Історія української культури	2,0	залік
ОК6.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	залік
ОК7.	Фізичне виховання	6,0	залік
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ОК8.	Історія держави і права України	5,0	екзамен
ОК9.	Теорія держави і права	7,0	екзамен
ОК10.	Безпека життєдіяльності	2,0	залік
ОК11.	Основи екології	2,0	залік

OK12.	Основи інформатики і обчислювальної техніки	2,5	екзамен
OK13.	Комп'ютерні технології в юридичній діяльності	3,5	екзамен
OK14.	Юридична деонтологія	2,5	залік
OK15.	Конституційне право України	7,0	екзамен
OK16.	Конституційне право зарубіжних країн	2,5	залік
OK17.	Адміністративне право	6,0	екзамен
OK18.	Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні	3,0	залік
OK19.	Організація судових та правоохоронних органів	5,0	залік
OK20.	Цивільне та сімейне право	9,0	екзамен
OK21.	Цивільний процес	5,0	екзамен
OK22.	Трудове право	6,0	екзамен
OK23.	Кримінальне право	6,0	екзамен
OK24.	Кримінальний процес	4,5	залік
OK25.	Судочинство в господарських судах	3,0	залік
OK26.	Господарське право	3,0	екзамен
OK27.	Фінансове право	2,0	залік
OK28.	Екологічне право	3,5	екзамен
OK29.	Аграрне право	4,0	екзамен
OK30.	Діловодство	6,0	екзамен
	Практична підготовка		
OK31	Навчальна практика	7,0	залік
OK32	Виробнича практика	9,0	залік
OK33	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти	1,0	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів		139,0	
<i>Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)</i>			
ВК1.	Історія України	2,0	екзамен
ВК2.	Логіка	2,0	залік
ВК3.	Основи психології	2,0	залік
ВК4.	Історія держави і права зарубіжних країн	2,5	залік
ВК5.	Латинська мова	2,0	залік
ВК6.	Основи римського цивільного права	2,0	залік
ВК7.	Основи охорони праці	2,0	залік
ВК8.	Адвокатура України	3,0	залік
ВК9.	Митне право	2,0	залік

ВК10.	Право соціального забезпечення	3,0	залік
ВК11.	Організація роботи з кадрами	2,0	залік
ВК12.	Організація юридичної служби в суспільному виробництві	3,5	екзамен
ВК13.	Правові основи інвестиційної діяльності	2,0	залік
ВК14.	Банківське право	2,0	залік
ВК15.	Виконавче провадження	3,0	залік
ВК16.	Нотаріат	2,0	залік
ВК17.	Земельне право	2,0	залік
ВК18.	Міжнародне приватне право	2,0	залік
Загальний обсяг вибіркового освітніх компонентів		41,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП		180	

2.2 Структурно-логічна схема спеціальності 081 «Право»

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

На державну атестацію вноситься перелік дисциплін, що формують систему компетенцій фахового молодшого бакалавра за галуззю знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Нормативною формою державної атестації щодо встановлення рівня опанування студентом відповідних компетенцій є комплексний кваліфікаційний екзамен.

Комплексний кваліфікаційний екзамен за фахом складається з:

- вирішення тестових завдань;
- письмового вирішення комплексного кваліфікаційного завдання, що

разом з тестовою перевіркою знань дозволяє оцінити сформованість відповідних компетенцій фахового молодшого бакалавра галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

На державну атестацію виносяться дисципліни циклу фундаментальної, професійної та практичної підготовки нормативної частини ОПП спеціальності 081 «Право».

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 081 Право проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка освітнього рівня фаховий молодший бакалавр із присвоєнням кваліфікації: фаховий молодший бакалавр з права.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5	БК 6	БК 7	БК 8	БК 9	БК 10	БК 11	БК 12	БК 13	БК 14	БК 15	БК 16	БК 17	БК 18
3К1	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К3							+	+										
3К4			+					+										
3К5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К6						+		+										
3К7				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К8		+						+										
3К9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К10		+						+										
3К11			+					+										
3К12			+					+										
3К13							+	+										
3К14							+											
3К15			+					+										
ФК1	+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК2	+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК4						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК5		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК6								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК7								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК8								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК9		+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК10								+										
ФК11		+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК12	+							+										
ФК13	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК14			+					+		+	+	+			+			
ФК15							+	+									+	
ФК16								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК17				+				+		+			+					+

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

А. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.